

chio, & Comes cum toto exercitu suo. Dominus autem Eccelinus cum magno triumpho reversus est ad Civitatem Vicentiæ: captivos autem duxit ad Angaranum, & Baxianum, ibique in compedibus & carceribus custodire facit illos.

*Mors Marchionis, & Comitum cum Castro
Etsensium à Paduanis expugnato.*

Illis temporibus, & diebus naturali morte, non ultra mensem post hæc, tam Marchio, quam Comes interiit infra octo dies, unus post alterum.

Interim discordia oritur inter Dominum Aldrevandinum Marchionem, filium quondam Marchionis prædicti, & Paduanos. Qui Paduani facientes exercitum contra ipsum Marchionem, apud Castrum Etsensem castrametati sunt, & auxilium Domini Eccelini petierunt sibi dari cum instantia. Ipse autem cum Vicentinis, quos regebat, ivit in auxilium Paduanorum, & cum machinis propriis sic fortiter Castrum, sive Dolone, & Palatium Marchionis expugnavit, die noctueque intus lapidando, quod totum fuit destructum, & devastatum. Vénit tunc Marchio tamquam devictus ad voluntatem Communis Paduæ, & Domino Eccelino licentiatum revertitur ad Civitatem cum suis.

Sicque regente Domino Eccelino Civitatem Vicentiæ, placuit Paduanis, de pace faciendâ se interponere inter Vicentinos intus & extra, & intra Veronenses similiter. Veniunt ergo Paduani ad Dominum Eccelinum, rogando ipsum, quod consentiat illis in hoc. Ipse autem secum deliberans, & cogitans, quantam super ipsum Dominum mirabiliter suam misericordiam exercuerat, scilicet in dando sibi victoriam & triumphum contra tantas hominum multitudines: & quia sic in brevi Marchionem, & Comitem adversarios suos morti tradiderat, ipsam victoriam & triumphum per ipsum, qui eidem concesserat, recognoscens; pia etiam miseratione placatus, atque commotus, Paduanis concessit. Hic enim est ille, de quo verè dici potest, sicut scriptum est:

*Est piger ad pœnas Princeps, ad præmia velox,
(35) Cuique dolet, quotiens cogitur esse ferox.*

Qui vincit semper, victis ut parcere possit;

Clausit & æterna civica bella sera.

(36) Multa metu (37) cohibet, qui pœna parva coercet,

Et jacit invita fulmina rara manu:

Qui, cum iuste aliquid statuit, sit tristis & ipse,

(38) Cuique ferè pœnam sumere, pœna fuit.

Cum sibi suscepta est legis vindicta severa,

Verba velut cinctum singula virus habent.

Hostibus eveniat, quàm sit violentus in armis,

Sentire, & linguae tela subire sua.

*Marinus Zeno de Venetiis facit pacem inter
Vicentinos, & Veronenses, electusque
est Vicentiæ Potestas.*

Factum est, quod Dominus Marinus Zeno de Venetiis pro ipso Communi Paduæ

(35) Al. quique.

(36) Al. prohibet, pœna qui parva coercet.

(37) In vulgari. Multa metu pœnæ, pœna qui pauca coercet.

(38) In iisdem. Cuique ferè pœnam sumere pœna sua est.

A fecit jurare Vicentinos, & Veronenses sua præcepta, deque omnibus discordiis pacem fecit inter ipsos. Concordatus est Marchio Aldrevandinus cum Marchione Bonifacio, & missus est idem Bonifacius in possessione patriæ suæ in omni loco. Reversi sunt omnes tam Veronenses, quàm Vicentini ad proprios lares in Civitatibus, unde fugerant, & electus est idem Dominus Marinus Zeno Potestas Vicentiæ.

B Dominus autem Eccelinus cum pleno gaudio, dimisso regimine Civitatis, vadit Baxianum, & alibi, per terras suas pacificè commorando. Videns nunc amicos suos in bono statu, & desiderii sui effectum fore consequutum, qui profectò nullus (39) erat, nisi, ut amici sui possent pacificè manere securi, Marosticam tunc vendidit Communi Vicentino pretio XL. millium librarum. Tali tamen pacto, sub gravissima pœna stipulatione firmata, quod Castrum Marosticæ muniri non debeat, sed semper stare destructum. Quod Vicentini minimè servaverunt; immo fortius solito munierunt eundem. Modò habent illud Castrum fortissimum, & valde munitum Domini de Romano. Quia, quamvis Marchio Etsensis tempore suæ Potestariæ pro Communi Vicentino illud in custodiam habuisset, & sibi voluisset tenere usurpatum, tandem Domini de Romano eundem Marchionem compulerunt invitum ad sibi restitutionem faciendam.

De Eccelino Tertio de Romano.

Fecit tunc temporis divisionem inter filios suos Dominus Eccelinus, concedendo partem suam Domino Eccelino in Tervisiana, & Domino Alberico in Vicentina: & sic seculo quasi renuntians, armis dimissis, coepit strictissime facere penitentiam. Sub isto Marino Zeno Civitates Marchiæ in bono statu permanferunt, & fuere rectæ pacificæ.

D Mutatur Potestas Vicentiæ, succedunt Potestates huic Comes Albertus pro parte sua veteri, & antiqua, & Dominus Vido de Vario pro sua: & satis communiter, & bono modo per ipsos Civitas recta fuit. Verumtamen Dominus Vido magis favebat alteri parti, quàm propriæ, in odium Domini Eccelini, quem ideo exosum habebat, quod idem Dominus Eccelinus tempore suæ Potestariæ non patiebatur ipsum suæ voluntatis arbitrio imprimere, (40) quos volebat, & quia Potestariam Villæ Malati, quam volebat, denegavit eidem.

E Illis Potestatibus successit Dominus Rambertinus (41) de Bononia. Hic se regebat secundum voluntatem cuiusdam Comitum noviter facti in Civitate Vicentiæ, in odium Domini Eccelini, & suæ partis. Cujus Comitum tanta erat potentia, quod cum partes consuetæ fuerint per (42) medium Officiales habere, tunc sibi tertiam partem omnium Officialium adsumebant, quod in Potestaria Comitum, (43) & Domini Vidonis præcedentium primò fuerat illi Communi concessum. Et favebat Commune prædictum parti Comitum in totum, quam-

(39) Desideratur alius.

(40) Legendum videtur opprimere.

(41) Vocant alii Rambaldum de Rambaldi: alii Lambertinum de Lambertinis.

(42) Melius per medietatem, ut infra.

(43) Comitum Alberti.

*cōe p̄dictūz p̄ti
cōtis*